

Uchwała Nr 107/2010
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 13 lipca 2010 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec uchwały Rady Gminy Urszulin.

Na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn.zm.) i art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn.zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała:

Wszczyzna się postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XXXI/231/2010 Rady Gminy Urszulin z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej w części objetej § 2 ust. 1 zdanie drugie, zawierającej treść „oświadczenie o niekorzystaniu z systemu dopłat bezpośrednich proponowanych do wyłączenia gruntów”, § 2 ust. 2 oraz § 3 ust. 1 uchwały, z powodu sprzeczności z przepisami art. 12 ust. 1 pkt 7 i ust. 9 oraz art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn.zm.) oraz przepisami art. 124 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) Nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz.U. UE.L. 2009.30.16), art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz.U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051 z późn.zm.) i § 1 ust. 1 pkt 1 i § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz.U. Nr 39, poz. 211).

Uzasadnienie

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej 8 lipca 2010 r. uchwały Rady Gminy Urszulin, stwierdziło, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy Urszulin ustaliła tryb i szczegółowe warunki zwolnienia od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej. W § 2 ust. 1 uchwały Rada Gminy wśród danych, które powinien zawierać wniosek podatnika, wskazała m.in. „oświadczenie o niekorzystaniu z systemu dopłat bezpośrednich proponowanych do wyłączenia gruntów”.

Obowiązek złożenia takiego oświadczenia oznacza wyłączenie od zwolnienia z podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, a do których przysługuje jednolita płatność obszarowa.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników (...) – (Dz.U. UE.L. 2009.30.16.), nie stawia warunku, aby grunty objęte dopłatami miały być wykorzystywane do produkcji rolnej. W art. 124 ust. 3 wskazuje się wprost, że nie ma obowiązku prowadzenia produkcji ani angażowania czynników produkcji. Ustawa z dnia 26 stycznia 2009 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051 z późn.zm.) również nie stawia takiego warunku, a art. 7 ust. 2 pkt 3 stanowi, że dopłaty przysługują także do gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin. Grunt objęty dopłatami musi być utrzymany zgodnie z warunkami. Według rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz.U. Nr 39, poz. 211) ugorowanie gruntu nie stanowi przeszkody do objęcia go systemem dopłat bezpośrednich, jeśli co najmniej raz w roku podlegał on koszeniu lub innym zabiegom uprawowym zapobiegającym występowaniu i rozprzestrzenianiu się chwastów.

Wprowadzenie w uchwale wymogu składania oświadczeń o niekorzystaniu z dopłat bezpośrednich jest więc dodatkowym warunkiem, od którego spełnienia zależy uzyskanie zwolnienia od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, zawężającym zakres przedmiotowy zwolnienia, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn.zm.). Zgodnie z tym przepisem zwalnia się od podatku rolnego grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, z tym, że zwolnienie może dotyczyć nie więcej niż 20 % powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego, lecz nie więcej niż 10 ha – na okres nie dłuższy niż 3 lata, w stosunku do tych samych gruntów.

Oznacza to, że grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, są z mocy prawa zwolnione od podatku rolnego, a jedynie warunki jakie ustawa przewidziała dotyczą:

- powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego, której może dotyczyć zwolnienie, a mianowicie nie więcej niż 20% tej powierzchni, lecz nie więcej niż 10 ha,
- okresu zwolnienia, który nie może być dłuższy niż 3 lata w stosunku do tych samych gruntów.

Zgodnie z art. 12 ust. 9 ustawy o podatku rolnym, stanowiącym podstawę badanej uchwały, rada gminy określa, w drodze uchwały, tryb i szczegółowe warunki zwolnienia, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 7 tej ustawy. Kompetencja rady gminy, ustanowiona tym przepisem, dotyczy określenia trybu i szczegółowych warunków zwolnienia, co nie jest tożsame z możliwością wprowadzenia nowych, dodatkowych warunków wpływających w istotny sposób na zakres przedmiotowy tego zwolnienia. Wprowadzając ten dodatkowy warunek Rada Gminy Urszulin wykroczyła poza przyznane jej kompetencje.

W § 2 ust. 2 i ust. 3 uchwały Rada Gminy zawarła postanowienia, które – zdaniem Kolegium – również wykraczają poza zakres ustawowego upoważnienia, dotyczą materii uregulowanej ustawowo, a w przypadku zapisów zawartych w § 2 ust. 2 są z ustawą o podatku rolnym sprzeczne.

Kwestia początku terminu zastosowania zwolnienia od podatku uregulowana została w art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym. Zgodnie z nim zwolnienia i ulgi podatkowe

udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek. Rada Gminy Urszulin ustaliła zaś w § 2 ust. 2 uchwały, że początek okresu zwolnienia nie może być wcześniejszy niż pierwszy dzień miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Zapis taki oznacza, że początek okresu zwolnienia może więc też być późniejszy niż pierwszy dzień miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek, co pozostaje w sprzeczności ze wskazanym art. 13d ust. 3 ustawy o podatku rolnym. Sposób ustalenia podatku, gdy obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku określa art. 6a ust. 3 ustawy o podatku rolnym, w związku z czym § 2 ust. 3 jest zbędny.

Wątpliwości Kolegium budzi też zapis § 3 ust. 1 uchwały ustalający, że zwolnieniu podlegają grunty, na których w okresie ostatnich 3 lat prowadzona była produkcja rolna. Po pierwsze warunek prowadzenia produkcji rolnej pozostaje w sprzeczności z ustawowym wymogiem zaprzestania tej produkcji, stanowiącym warunek przyznania zwolnienia od podatku rolnego. Możliwość zwolnienia gruntu z podatku musi być poprzedzona zaprzestaniem produkcji rolnej. Po drugie, zachodzi obawa, by zapis ten nie prowadził do wielokrotnego przyznawania zwolnienia od podatku rolnego, w sytuacji, gdy np. po okresie trzyletniego zwolnienia gruntu, na którym zaprzestano produkcji rolnej, będzie przez kolejne trzy lata prowadzona na nim produkcja rolna. Taka interpretacja tego zapisu prowadziłaby do naruszenia przepisu art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku rolnym, zgodnie z którym ten sam grunt nie może być zwolniony od podatku na okres dłuższy niż 3 lata.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Urszulin – w terminie do 22 lipca 2010 roku, może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia, bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, może też – uznając przytoczone wyżej racje prawne – dostosować kwestionowane postanowienia uchwały do obowiązującego prawa.

23 lipca 2010 r., o godz. 10:00 w siedzibie RIO w Lublinie, w sali posiedzeń Kolegium RIO, odbędzie się posiedzenie Kolegium, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Urszulin, w części wskazanej w osnowie tej uchwały.

Upoważniony przedstawiciel Gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w tej sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Urszulin

2. Wójt Gminy Urszulin